

Nr.359 din 01 decembrie 2023

Ministerul Educației și Cercetării

Cancelaria de Stat

Aviz

***la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Regulamentului cu privire la activitățile de susținere a elevilor capabili de performanțe
înalte în învățământul general și abrogarea unei hotărâri a Guvernului
(număr unic 1024/MEC/2023)***

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la activitățile de susținere a elevilor capabili de performanțe înalte în învățământul general și abrogarea unei hotărâri a Guvernului.

CALM a analizat prevederile proiectului HG în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL).

Proiectul Hotărârii Guvernului prevede descrierea activităților de susținere a elevilor capabili de performanțe înalte și stabilește normativele de timp și de cheltuieli pentru organizarea și desfășurarea acestora.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind finanțele publice locale, nr. 397 din 16.10.2003;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435 din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436 din 28.12.2006.

3. Constatări/obiectii

În urma analizei proiectului Hotărârii Guvernului, CALM a remarcat următoarele prevederi ale Regulamentului cu privire la activitățile de susținere a elevilor capabili de performanțe înalte în învățământul general (în continuare – Regulament):

Cheltuielile pentru participare la activitățile organizate la nivel raional/municipal și zonal sunt asigurate de către instituțiile de învățământ din care provin participanții delegați (pct. 17 din Regulament), iar cheltuielile pentru participare la activitățile organizate la nivel republican sunt asigurate inclusiv de către instituțiile de învățământ profesional tehnic (colegii/centre de excelență) (pct. 18 din Regulament);

Pct. 65 din Regulament prevede, că MEC și autoritățile publice locale acordă premii elevilor și profesorilor. În același timp potrivit pct.66 și 67 din Regulament, la etapa locală a olimpiadelor și concursurilor, premiile se acordă din fondurile disponibile ale

instituției de învățământ, la etapa raională/municipală și zonală a olimpiadelor și concursurilor, premiile se acordă inclusiv din fondurile disponibile ale instituțiilor de învățământ profesional tehnic, spre deosebire de etapele republicană și internațională a olimpiadelor și concursurilor, pentru care premiile se acordă din fondurile disponibile ale MEC.

Este important să accentuăm, că potrivit art.4 lit. g) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, Guvernul își desfășoară activitatea în domeniul educație, respectiv domeniul educație este un domeniu de activitate a Guvernului, de importanță națională.

O parte din competențele Guvernului în domeniul educației au fost delegate autorităților publice locale, potrivit art.4 alin. (1) lit. h) și alin. (2) lit. g¹) din Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, însă fără a aloca resurse financiare necesare și suficiente realizării acestei competențe.

Art.11 alin. (1) din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, stabilește că bugetelor unităților administrativ-teritoriale li se alocă transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat pentru finanțarea: învățământului preșcolar, primar, secundar general, special și complementar (extrașcolar).

Observăm, că finanțarea instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal se realizează prin transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat.

Dacă din bugetul de stat nu vor fi finanțate și alte cheltuieli legate de realizarea activităților de susținere a elevilor capabili de performanțe înalte în învățământul general, mai multe astfel de activități vor rămâne nerealizate, astfel că este necesar de regândit modul de finanțare a activităților de susținere a elevilor capabili de performanțe înalte (de exemplu crearea unui Fond special), în condițiile în care în orice caz finanțarea educației sub toate aspectele ține de competența statului.

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la activitățile de susținere a elevilor capabili de performanțe înalte în învățământul general și abrogarea unei hotărâri a Guvernului poate fi propus pentru aprobare, cu condiția reglementării clare a bugetului de stat drept sursă de finanțare a unor astfel de activități.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu,
expert CALM, tel. 22 35 09